

4TU Position paper tbv rondetafelgesprek vaste Kamercommissie OCW: *Gevolgen van de Wet Internationalisering in Balans (13-6-2024)*

10-6-2024

Inleiding

Het wetsvoorstel Internationalisering in Balans met de toets anderstalig onderwijs zijn ingericht om de instroom van internationale studenten te beperken. De technische universiteiten in 4TU verband leiden op voor de arbeidsmarkt met technische beroepen en innovatieve startende technische ondernemingen. Daarvoor is juist het vergroten van de instroom met zowel Nederlands als internationaal talent nodig om de innovatiekracht van Nederland in Europa te behouden. Tegelijkertijd generieke (wettelijke) maatregelen nemen om de internationale instroom van bacheloropleidingen af te remmen én voor specifieke technisch georiënteerde vakgebieden versnellen is moeilijk. Uiteraard zetten we alles op alles om meer Nederlandse studenten te interesseren voor een technische studie. Omdat de omvang van deze groep echter beperkt is (en afneemt vanwege demografie) blijft internationale instroom van studenten in de techniekopleidingen hard nodig.

Standpunten 4TU

- Er is een steeds groter wordend **tekort aan technisch geschoold personeel** op de arbeidsmarkt. Het tekort aan technisch talent is funest voor de ontwikkeling van bijvoorbeeld de chipsector in Nederland. Hoewel we wereldwijd toonaangevend zijn in deze technologie, staat die positie onder druk. Zowel vanuit economisch als maatschappelijk perspectief is het relevant om voorop te blijven lopen. Overheidsbeleid dat internationalisering beperkt, brengt deze internationale positie van Nederland in gevaar. Om als Nederland de sterke positie in het techniekdomein te behouden, is een open en internationaal klimaat cruciaal.
- Het tekort aan technisch talent is niet alleen funest voor de **chipsector** in Nederland, maar bijvoorbeeld ook voor het oplossen van **woningmarkttekorten**, ontwikkelingen van **medische technologie** om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden, toekomstbestendig ontwikkelen van de **agrofood** sector, etc. De 4TUs kunnen dit *talent* ontwikkelen en opleiden voor de technische sectoren die voor ons land zo belangrijk zijn, passend bij de high-tech ontwikkelingen van het bedrijfsleven en de behoefte van de maatschappij. Het is van groot belang dat we in **gezamenlijkheid** inzetten op het **aantrekken en opleiden van technisch talent**.
- De arbeidsmarkt verandert razendsnel en vraagt voor de tekortsectoren ook **multi- , inter- en transdisciplinair** geschoold personeel. Het is van belang dat hier bij de TAO (en de Macrodoelmatigheidstoets) rekening mee gehouden wordt.
- Het steeds groter wordend **tekort aan hoogopgeleide technici geldt ook voor de TU's zelf**: wij kunnen niet zonder internationale staf. Het is zowel voor de wetenschap als voor het bedrijfsleven in Nederland belangrijk dat we **internationaal talent kunnen blijven aantrekken en opleiden** en dat Engelstalige onderwijs in het techniekdomein mogelijk blijft. Beperking van internationalisering in het techniekdomein betekent dat Nederland minder aantrekkelijk wordt voor internationaal talent, wat we ons niet kunnen veroorloven.

- Niet alleen het aantrekken van (internationaal) technisch talent is belangrijk, maar ook het behouden (**stay rate**), zodat talent ook daadwerkelijk doorstroomt naar de arbeidsmarkt. Het leren van Nederlands is een van de maatregelen daarvoor. De TU's hebben hier al verschillende initiatieven op genomen (taalcursussen, MOOCS, maar bijvoorbeeld ook een minor 'going Dutch' voor internationale bachelorstudenten). Daarnaast is nauwe samenwerking met de (regionale) triple helix partners hierin essentieel. Alle TU's zetten daar vol op in en zullen dat in de nabije toekomst verder uitbouwen.
- Om aan de groeiende vraag naar afgestudeerde technici te voldoen is een nieuwe, **toekomstgerichte en stabiele manier van bekostiging** van het hoger onderwijs nodig, gericht op de behoeften van de Nederlandse samenleving. Wij omarmen dan ook de voorgenomen capaciteitsbekostiging in het hoofdlijnenakkoord, om op die manier meer te kunnen sturen op instroom in opleidingen die voor de arbeidsmarkt en de samenleving belangrijk zijn.
- Vanwege het grote belang van internationale instroom in technische opleidingen is het van belang dat de **Toets Anderstalig Onderwijs** op een doelmatige en efficiënte manier uitgevoerd kan worden. De regeling zoals die nu voorligt vraagt echter om gedetailleerde bewijsvoering per opleiding en is toegespitst op de context van de instelling. Dat bemoeilijkt clusterwijze indiening en beoordeling. Daarbij zal dit een zeer arbeidsintensief proces zijn, zowel voor instellingen als voor de CDHO.